

vergadering **C224 – CUL32**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 10 mei 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over twee aspecten van het internationaal cultuurbeleid, namelijk het strategisch plan Internationaal Cultuurbeleid en over het cultureel akkoord met de Franse Gemeenschap - 1774 (2011-2012)

3

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over twee aspecten van het internationaal cultuurbeleid, namelijk het strategisch plan Internationaal Cultuurbeleid en over het cultureel akkoord met de Franse Gemeenschap - 1774 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, op 26 oktober 2011 verscheen uw beleidsbrief Cultuur met de beleidsprioriteiten voor 2011-2012. Daarin lezen we: “Omwille van de vele kansen en uitdagingen op vlak van internationaal cultuurbeleid kende ik een bijzondere opdracht toe voor de uitwerking van een geïntegreerde visie op het internationaal cultuurbeleid. Voor de uitvoering van deze opdracht werd een brede consultatieronde opgezet binnen de eigen sector en in aanverwante domeinen. Eind 2011 zal ik mijn strategisch plan Internationaal Cultuurbeleid bekendmaken.”

Een belangrijk punt in die passage is de datum: eind 2011. Op het Cultuurforum, in de lente van 2011, gaf Hugo De Greef al een eerste impressie, of toch minstens enkele bedenkingen, maar daarna bleef het stil.

In het antwoord op een schriftelijke vraag van oktober 2011 van collega Paul Delva aan de minister-president lezen we: “De herziening van het internationaal cultuurbeleid behoort tot de bevoegdheid van collega Joke Schauvliege. Begin dit jaar vertrouwde ze de heer Hugo De Greef de opdracht toe om het internationaal cultuurbeleid een duurzaam en langetermijnperspectief te geven. Ik kijk de krachtlijnen en de conclusies van dit rapport, waaraan momenteel de laatste hand wordt gelegd, tegemoet.”

Ik meen mij te herinneren dat wij hier ook een informele gedachtewisseling over dat thema hebben gehad, maar daar vond ik niet meteen een stuk van terug.

En dan was er nog een vraag van Sven Gatz op 30 juni 2011 over de Franse Gemeenschap. Daarop antwoordde u: “Wij onderhandelen met de Franse Gemeenschap. Ik heb geregeld contact met mijn collega Laanan. Onze medewerkers zijn de tekst en de voorwaarden tot samenwerking aan het uitwerken. Er is overeenstemming over de opportuniteit en de oriëntatie van het cultureel kaderakkoord. Praktisch is het zo dat ook de intenties en de condities duidelijk moeten worden geformuleerd. De snelheid waarmee een akkoord bereikt wordt, is wat mij betreft ondergeschikt aan de degelijkheid en de gedragenheid. Ik ga me dan ook niet vastpinnen op een timing of een deadline. Er wordt goed samengewerkt in een optimale sfeer van wederzijdse verstandhouding.”

Ik heb in het verleden ook al aan dat soort akkoorden gewerkt, minister. Er is op dit moment nog altijd geen tekst. U werkt dus verder in een goede traditie. Het verschil is echter dat u wel in het vooruitzicht had gesteld dat we zouden landen en dat er een akkoord zou komen. En dus heb ik enkele vragen over de beide aangekondigde stappen in het internationale cultuurbeleid. Je kunt erover discussiëren of de Franse Gemeenschap onder het internationale cultuurbeleid valt, maar voor het gemak wordt dat daarbij gerekend. Kunt u mij een stand van zaken geven van de nota Internationaal Cultuurbeleid, die werd aangekondigd voor eind 2011? Ik heb intussen gezien dat het een van de agendapunten is op het Cultuurforum. Misschien is dat uw antwoord.

Waarom heeft de nota vertraging? Over het akkoord met de Franse Gemeenschap is het momenteel stil. Wanneer mogen we dat verwachten? Als er goed wordt samengewerkt, in een optimale sfeer van wederzijdse verstandhouding, zoals u toen zei, waarom blijft het akkoord dan uit? Wat zijn de eventuele knelpunten?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Voorzitter, minister, collega's, als ik mij niet vergis, ging de allereerste vraag van deze legislatuur over het Cultuurplan voor Brussel. Ik heb toen gezegd dat ik als minister van Cultuur heel blij zou zijn dat er zoveel werk door het werkveld zelf wordt gedaan. De concrete plannen liggen gewoon al gebundeld in dat Cultuurplan voor Brussel.

Vanochtend las ik op brusselnieuws.be het interview met u, onder meer over de uitstraling van Brussel en wat cultuur daarvoor kan betekenen. Mijn concrete vragen daarover sluiten heel dicht aan bij de vragen van de heer Caron. U stelt dat Brussel heel belangrijk is voor de internationale uitstraling van Vlaanderen. Wat is uw concrete visie op die internationale uitstraling? Zult u het merk 'Brussel' integreren in dat beleid, aangezien dat zo belangrijk is voor die internationale uitstraling? Indien ja, hoe zult u dat doen? Overlegt u hierover met de Brusselse overheid, die bevoegd is voor toerisme, economie en tewerkstelling en die cultuur als een van de belangrijkste hefboomen beschouwt? U had het ook over de nota 'internationaal'. Het valt mij op dat de bilaterale akkoorden, bijvoorbeeld tussen Vlaanderen en Nederland en tussen Vlaanderen en Marokko, zo verschillend worden vertaald.

Met betrekking tot het samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap blijf ik met dezelfde vraag zitten als de heer Caron. Wanneer zullen we daar een eerste nota of akkoord van zien? Wat zijn daar de knelpunten? Met betrekking tot Brussel zou ik pleiten voor een apart deelakkoord. Er moet tussen beide gemeenschappen een cultuurakkoord over Brussel komen. Dat is belangrijk omdat er een gemeenschappelijk beleid is. Bijvoorbeeld Flagey is gemeenschappelijk beleid. Er zijn ook tweetalige organisaties. Er is de toekomst van de federale instellingen in Brussel. Het is dus belangrijk dat we een apart deelakkoord hebben voor Brussel. Wat is uw mening daarover?

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik sluit mij aan bij de vragen van de heer Caron, vooral de vraag die betrekking heeft op het samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap. We spreken er hier regelmatig over. En er werd al over gesproken tijdens de vorige legislatuur met de vorige minister van Cultuur. Het is zoals het monster van Loch Ness: het komt op en het verdwijnt, maar eigenlijk hoopt iedereen, klein en groot, dat het echt bestaat.

Uit het interview op brusselnieuws.be heb ik begrepen dat we weldra zullen landen. Ik hoop het. Het is belangrijk voor Vlaanderen en voor Brussel, waar de twee gemeenschappen elkaar treffen. Ik ben op tal van domeinen, zowel inzake gewestelijke als inzake gemeenschapsbevoegdheden, een pleitbezorger van diepgaande en structurele samenwerkingsakkoorden met andere gewesten en de andere gemeenschap. Voor wat betreft cultuur zouden we echt het verschil kunnen maken. Dat is een sector die wars is van uitsluitingen. Daar kan, meer nog dan ergens anders, samenwerking lonen.

In Brussel wordt het voorbeeld gegeven door de culturele sectoren zelf. Ze werken al jaren hand in hand, en ze tonen aan dat er in onze hoofdstad een belangrijk gezamenlijk platform kan ontstaan voor cultureel beleid en culturele beleving.

Ik sluit dus aan bij de vraag: wanneer komt dat cultureel akkoord er? Ik hoop zo snel mogelijk. Ik vroeg mij ook af of in dat akkoord ook zal worden gesproken over een verdere formalisering en eventueel versterking van een aantal cocommunautaire instellingen in Brussel. Het voorbeeld van Flagey is hier al gegeven. Minister, ik ben benieuwd of u op dat vlak iets ruimer denkt dan alleen maar aan Flagey zelf.

De voorzitter: Mevrouw Brusseeel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseeel: Ik heb over de samenwerkingsakkoorden met de Franse Gemeenschap al voor het paasreces een vraag gesteld. Ik kreeg ondertussen het antwoord. Minister, u mag het mij niet kwalijk nemen, maar het heeft mij teleurgesteld. De heer Delva verwoordt het correct: het lijkt een soort fabel te zijn die af en toe eens op de agenda komt. Een 'monster

van Loch Ness' vind ik een wat spijtige uitdrukking. Maar het is lief bedoeld. Misschien is het ook wel een lief monster, dat monster van Loch Ness.

Aanvankelijk werd het cultureel akkoord tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap wat uitgesteld door de moeilijke federale regeringsvorming. Die regeringsvorming is nu toch ook al een tijdje achter de rug. Minister, ik zie niet goed welk probleem u in de Vlaamse Regering kan hebben gehad, of minister Laanan in de regering van de Franse Gemeenschap. U had al grote stappen kunnen zetten. Nu blijkt dat er nog geen overleg is geweest met de federale culturele instellingen. Net als de drie andere fracties die hier al aan het woord zijn geweest, vinden wij dat een zeer belangrijk punt.

Ik heb het nog niet gehad over het internationaal cultuurbeleid. Ik beperk mijn vragen tot de samenwerking tussen de beide gemeenschappen. Ik ben het volkomen eens met mevrouw Idrissi: het is zeer belangrijk om daar het cultuurbeleid in Brussel aan vast te knopen en om inderdaad een deelakkoord voor Brussel te hebben waarin een gemeenschappelijk beleid wordt gevoerd voor de Franse en de Vlaamse Gemeenschap. Dat is inderdaad de beste manier om uitstraling te geven aan de Vlaamse cultuur en aan de cultuur in het algemeen.

Minister, ik hoop vandaag van u iets anders te horen dan dat een snelle oplossing ondergeschikt is aan de inhoud. De inhoud kan toch niet zo moeilijk zijn dat hij na al die jaren nog geen vorm zou hebben gekregen. Ik vermoed dat er een ander probleem is. Als er een akkoord kan worden gesloten met Marokko en Nederland, landen waarmee we geen regeringsproblemen hebben, dan zie ik niet in waarom het binnen België niet zou kunnen. Minister, ik ben benieuwd naar de redenen van de vertraging en naar de nieuwe deadline die u vooropstelt.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Minister, ik sluit me aan bij de vraag over het cultureel akkoord met de Vlaamse Gemeenschap dat in de maak zou zijn. Ik kan al een deel van het antwoord geven op de vraag van mevrouw Brusseelel waar het kalf gebonden ligt.

In de vorige discussies die we hier en in de plenaire vergadering hebben gevoerd, heb ik gezegd dat we met de N-VA zonder enige reserve en zonder probleem voorstander zijn van een cultureel akkoord met de Vlaamse Gemeenschap. Ik zie niet in waarom we daar problemen mee zouden hebben. Even duidelijk koppelen we daaraan vast dat we ervan uitgaan dat het territorialiteitsbeginsel ten volle en ondubbelzinnig wordt gerespecteerd.

Minister, op een actuele vraag hebt u geantwoord dat dat voor u en voor de Vlaamse Regering een conditio sine qua non en dus een evidentie is. Bestaan er op dat terrein nog bepaalde meningsverschillen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Dit is de stand van zaken van de nota Internationaal Cultuurbeleid. Een eerste sneuveltekst was eind 2011 klaar. We zijn er de boer mee opgegaan. We hebben er de collega's van de beleidsdomeinen met raakvlakken bij betrokken. Het gaat over Internationaal Vlaanderen, over Economie, over Brussel en Toerisme. Het heeft inderdaad meer tijd gevraagd. Het had wat sneller kunnen gaan, maar iedereen heeft het ook druk. De consultatie is nu volop bezig. Er is bijna een tekst waar iedereen akkoord mee kan gaan. Dan zullen we die bespreken op de ministerraad.

Wat is de stand van zaken bij de Franse Gemeenschap? Het klopt dat we daar verdraging hebben opgelopen door de federale regeringsvorming. Er zouden een aantal afspraken worden gemaakt over de staatshervorming. Eind 2011 is de landing ingezet en hadden we ook de teksten. Op basis van de teksten hebben we uitgezocht of er nog bijstellingen moeten gebeuren en zijn er interne contacten geweest met andere beleidsdomeinen zoals Brussel. Daar moet die tekst worden gefinetuned en dat is ook gebeurd.

Voor Vlaanderen is de tekst oké. We zitten opnieuw samen eind mei. Misschien had het wat vroeger gekund, maar het is niet vanzelfsprekend als je verschillende partijen rond de tafel wilt krijgen. Eind mei is er dus opnieuw een bijeenkomst met de Franse Gemeenschap. De ministers-presidenten van de Franse Gemeenschap en van Vlaanderen zullen erbij zijn omdat het dan in een verder stadium zal zitten. Dat kan een positieve zaak zijn.

Grote knelpunten zijn er op dit moment niet. Het gaat over een kadertekst, dat heb ik altijd gezegd. Sommigen vragen wat daar specifiek in staat over federale en bicommunautaire instellingen. Op naam van die instellingen, zoals bijvoorbeeld Flagey, zal er niet specifiek iets in staan. Er zal wel een kader zijn op basis waarvan we voortwerken. Met de andere overeenkomsten die we hebben afgesloten, is dat altijd het geval. Er zal wel een werkwijze worden afgesproken hoe we elkaar op de hoogte houden. Ik ben ervan overtuigd dat het voor Brussel een troef kan zijn dat er goed wordt samengewerkt.

Van de bilaterale afspraken zijn er niet altijd gelijklopende uitvoeringen. Het is natuurlijk eigen aan bilaterale afspraken dat je met twee partijen iets overeenkomt en ook uitvoert. Wat dat betreft zijn er niet echt problemen.

Wat federaal is afgesproken in het kader van de federale regeringsvorming en de communautaire afspraken over de staatshervorming, staat volledig los van het akkoord met de Franse Gemeenschap. Er staat ook iets in over de federale instellingen, over gemeenschaps- en gewestbevoegdheid. We hebben gewacht om te zien of er gevolgen zouden zijn voor het akkoord met de Franse Gemeenschap, maar die zijn er hier en nu niet.

De verdere uitvoering van de staatshervorming zal nodig zijn. Er zijn verschillende werkgroepen mee bezig, maar dat staat los van het akkoord dat we met de Franse Gemeenschap willen afsluiten.

Echt grote knelpunten zijn er op dit moment niet. We zitten opnieuw samen einde mei en we hopen snel te kunnen finaliseren. De nota Internationaal Cultuurbeleid staat geagendeerd op 1 juni op het Cultuurforum. Het is goed om die tekst ook daar te bespreken. We doen eraan voort.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, als u de nota Internationaal Cultuurbeleid op 1 juni wilt bespreken op het Cultuurforum, ga ik ervan uit dat u die nog deze maand op de ministerraad zult bespreken. Ik kijk met belangstelling uit naar de tekst van die nota. We zullen die met graagte in de discussie gooien. Het is een belangrijk punt. Op het terrein van cultuurbeleid heeft Vlaanderen de jongste twintig jaar niet zoveel gedaan. We hebben nog veel inhaalwerk te doen en nog veel vooruitgang te boeken. Daar moeten we allemaal eerlijk over zijn. We hebben fantastische artiesten die in het buitenland werken.

Maar het beleid zelf is er nog te weinig op gericht en het is te weinig verbonden aan de waardering in het buitenland voor het talent en de kwaliteiten van onze kunstenaars en voor onze museumcollecties. Ik zal de Vlaamse Opera of het Koninklijk Ballet nu niet noemen, want daar hebben we het straks nog over.

Over het cultureel akkoord kan ik niet anders dan geloven dat de federale regeringsvorming de gesprekken 'on hold' heeft gezet. Ik hoop dat het ervan komt. Het mag ook een kaderovereenkomst zijn, we moeten ergens mee beginnen, en daarna moet het verder geconcretiseerd worden.

De heer Dehandschutter vroeg in welke mate de discussie over het territorialiteitsbeginsel vandaag een element is. U hebt daar eigenlijk niet echt op geantwoord. U zegt dat er geen grote knelpunten zijn. Ik wil dat wel geloven, maar zijn er algemene politieke stellingnames die de kalender bepalen en vertraging veroorzaken of is dat niet het geval?

De voorzitter: Mevrouw Brussee heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Voorzitter, minister, een kaderovereenkomst is ook voor mij een prima begin. Ik zou dan ook graag een meer concrete uitwerking zien. U zegt dat er geen grote knelpunten zijn, maar ik blijf toch wel een beetje op mijn honger zitten. Ik vraag me af hoe het dan komt dat het er nog niet is. Er moet toch iets aan de hand zijn. Het is inderdaad zo dat we het allemaal druk hebben, maar is er slechte wil van een bepaalde kant? Is het territorialiteitsbeginsel een belemmering? Het is gelukkig geen belemmering voor onze fantastische artiesten, want die gaan naar het buitenland. Gelukkig liggen zij niet wakker van staatshervormingen en territoriumdrift, want dan zouden het geen goede artiesten zijn. Maar wat is nu precies het probleem met het territorialiteitsbeginsel waarnaar werd verwezen door de collega van N-VA?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister, ik dank u voor uw uitleg. Wat uw uiteenzetting over het samenwerkingsakkoord en Brussel betreft, mag ik ervan uitgaan dat er effectief een deelakkoord in het akkoord komt dat specifiek over Brussel gaat? Dat is belangrijk.

Ik blijf een beetje op mijn honger inzake de vragen die ik u heb gesteld over de concrete visie op de internationale uitstraling van Vlaanderen. Ik las vanochtend in de krant dat u zelf zei dat Brussel uiterst belangrijk is voor de uitstraling van Vlaanderen. Wat is dan de concrete visie op die internationale uitstraling? Zal het merk Brussel geïntegreerd worden in het beleid? Hoe zult u dat doen? Gaat u hierover in overleg? Op deze vragen heb ik geen antwoord gekregen, maar ik zou er graag antwoord op krijgen.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, collega's, deze morgen hadden we in de commissie Sport een debat over het nieuwe Dopingdecreet. Ik heb toen minister Muyters gefeliciteerd omdat hij niet aan steekvlampolitiek gedaan heeft met zijn nieuwe decreet. Hij heeft er zijn tijd voor genomen, hij heeft diepgaand gewerkt en ik meen dat hij met een mooi werkstuk naar voren is getreden. Ik hoop dat we met het cultureel akkoord met de Franse Gemeenschap dezelfde weg opgaan. Het komt nu niet op één of twee maanden, er werd heel lang aan gesleuteld, collega's hadden het over "jaren en jaren". Ik verneem dat we er bijna zijn, ik hoop echt dat we de eindmeet halen, dat zal een mooie pluim zijn die deze regering en met name deze minister op haar hoed kan steken.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik heb het misschien niet uitdrukkelijk gezegd omdat het op dit moment geen knelpunt is, maar voor de duidelijkheid: hier en nu is er geen probleem met het territorialiteitsbeginsel. We stappen er niet van af, het is voor ons belangrijk, maar hier en nu is er geen knelpunt. Het is echt wegens agenda's en dergelijke dat de volgende afspraak eind mei is en dat het wat tijd heeft gevergd. Het is niet omdat er discussies zijn over een bepaalde formulering in de tekst, waardoor de tekst de hele tijd heen en weer zou gaan. We hebben een nieuwe afspraak eind mei op basis van de tekst die er nu is. We zullen dan zien hoe het verder gaat. Hier en nu is er geen probleem met het territorialiteitsbeginsel en dat is belangrijk.

Mevrouw Idrissi, er wordt in beide teksten, in die over het internationaal cultuurbeleid en in het akkoord met de Franse Gemeenschap, heel expliciet naar Brussel verwezen. Wat het concreet zal zijn en hoe we het zullen aanpakken, zult u kunnen vernemen zodra de nota definitief geland is. Het is correct om de visie eerst te laten valideren door de regering voor die hier wordt voorgesteld, maar het spreekt voor zich dat Brussel er een belangrijk deel van zal uitmaken. Dat is hier in de commissie al vaak aan bod gekomen en dat blijkt ook uit mijn beleidsnota. Ik heb niets nieuws verteld in wat u vandaag hebt gelezen en waar u naar verwijst.

Mevrouw Yamila Idrissi: U zou toch kunnen zeggen of er al dan niet een deelakkoord komt over Brussel. U doet daarbij geen afbreuk aan de inhoud van de tekst. Het is gewoon ja of neen: er komt er deelakkoord of er komt geen deelakkoord.

Minister Joke Schauvliege: Een echt deelakkoord zal er hier en nu niet zijn, het is een kaderakkoord waar alles in zit. Dat zal verder worden uitgevoerd en Brussel zal een apart onderdeel uitmaken van de verdere verfijning van het algemeen akkoord. Een apart akkoord voor Brussel zal er nu niet zijn, het is een algemeen akkoord.

Ook belangrijk is dat we niet raken aan het territorialiteitsbeginsel, niet in het akkoord met de Franse Gemeenschap, maar ook niet in het internationaal cultuurbeleid.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik geef u absoluut het voordeel van de twijfel, ik doe dat trouwens altijd. De federale regeringsonderhandelingen hebben roet in het eten gegooid en het intern overleg heeft tijd gevergd, dat wil ik accepteren.

Ik kijk met belangstelling uit naar wat er tussen nu en de zomer met die teksten zal gebeuren. Als er een nota Internationaal Cultuurbeleid komt, dan hoop ik toch dat, ondanks onze drukke werkzaamheden, ook in deze commissie en met een aantal stakeholders uit de samenleving aandacht kan worden besteed aan dit thema. Het is immers belangrijk dat dit thema hier wordt aangescherpt. Er is dan nog wel gelegenheid om accenten te leggen, zoals de plaats van Brussel en van onze grote culturele instellingen daarin. Er zijn heel wat aspecten waarover we moeten nadenken en die we moeten bespreken. Hetzelfde geldt voor het cultureel akkoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■